

Pohjois-Karjalan ELY-keskus
Joulukuu 2015

Luonnontuoteala osana Pohjois-Karjalan elinkeinojen kehittämistä

Tuomo Hämäläinen

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Luonnotuoteala v.2007-13, Pohjois-Karjalan maaseutuohjelmassa

- Yksi alueiden välinen hanke Luonnosta Sinulle II -hanke, Arktiset Aromit ry.
- Kainuu, Pohjois-Pohjanmaa, Lappi ja Pohjois-Karjala

Hankkeen tavoitteina on ollut sienituntemuksen lisääminen, edistää luonnontuotteiden kytkemistä osaksi matkailua ja kehittää yhteistyötä ruokapalveluja ja luonnontuotteita tarjoavien yritysten välillä. Hanke on toteuttanut toimia, joilla on edistetty luonnonvarojen kestäväää käyttöä sekä innovaatioiden syntymistä matkailun ja luonnontuotteiden yhdistämiseksi.

: <http://www.arctic-flavours.fi/binary/file/-/id/138/fid/2142/>

- Viisi Pohjois-Karjalan ELY-keskuksen rahoittamaa luonnontuotealaan liittyvää hanketta:

Uutta yritystoimintaa Pohjois-Karjalaan luonnon funktionaalista aineista

1.9.2008-30.9.2012

- Itä-Suomen yliopisto
- Pohjois-Karjalan luonnonresursseista voidaan kehittää monia jatkojalostustuotteita (elintarvikkeet ja non-food tuotteet) ja kehittää maakuntaan uutta yritystoimintaa, joka laajentaa alueen teollista perustaa. Hankkeen päätavoitteena on vahvistaa Pohjois-Karjalan maaseutualueiden elinvoimaisuutta synnyttämällä uutta kasvuhakuista yritystoimintaa, joka perustuu alueen luonnonvarojen kestävään käyttöön. Toimenpiteiden keskiössä on hyödyntää Itä-Suomen yliopiston (Joensuun ja Kuopion yliopisto) erityisvahvuuksia alueen elinkeinotoiminnan kehittämisessä:
  - . Selvittämällä Pohjois-Karjalan teolliseen hyödyntämiseen soveltuvat luonnon funktionaaliset raaka-aineet ja niiden tuotantomahdollisuudet maataloilla
  - Kehittämällä jatkojalosteita maakunnan luonnon raaka-aineista (marjajalosteet, luomuviljajalosteet, metsäjalosteet ym.)
  - Selvittämällä tuotteiden kaupallistamiseen liittyviä kriittisiä menestystekijöitä maaseudun pk-yrityksissä
  - Tuloksena koulutusohjelma, uudet jatkojalosteet, yhteistyöverkosto ja uudet yritykset.

Pohjois-Karjalan kasvien bioaktiivisuus ja innovatiivinen yritystoiminta, 1.7.2012-31.12.2014

- Itä-Suomen yliopisto
- Luonnontuotteista voidaan kehittää monia jatkojalostustuotteita (elintarvikkeet ja non-food tuotteet) kotimaahan ja vientimarkkinoille ja siten kehittää maakuntaan uutta yritystoimintaa, joka laajentaa alueen teollista perustaa. Hankkeen päätavoitteena on Pohjois-Karjalan maaseutualueiden elinvoimaisuuden vahvistaminen aktivoimalla uutta kasvuhakuista yritystoimintaa, joka perustuu alueen luonnonvaroihin ja niiden kestävään käyttöön. Hankkeessa hyödynnetään Itä-Suomen yliopiston (Joensuun ja Kuopion kampukset) erityisvahvuuksia TP 124 mukaisesti (yhteistyö maatalouden ja elintarvikealan sekä metsätalouden uusien tuotteiden, menetelmien ja tekniikoiden kehittämiseksi) alueen elinkeinotoiminnan kehittämisessä seuraavasti:
- Tuloksena ovat uudet jatkojalosteet, tiivistynyt yhteistyöverkosto, ajantasainen koulutusjärjestelmä ja uudet innovatiiviset yritykset.

InnoKarelia -monimuotoiset elintarvikeverkostot 1.6.2010-30.6.2012

- Keski-Karjalan kehitysyhtiö KETI
- InnoKarelia -Monimuotoiset elintarvikeverkostot keskittyy elintarvike-luonnontuotealan yritysten kilpailukyvyn, tuottavuuden ja kannattavuuden kehittämiseen Keski-Karjalan alueella. Tavoitteena on uusien innovatiivisten ja laadukkaiden tuotteiden, tuoteperheiden ja -merkkien kehittäminen, testaus ja tuominen markkinoille. Yrityksiä aktivoidaan verkostoitumaan ja yhteistyöhön. Jakelukanavia monipuolistamalla päästän isommille markkinoille ja suurempiin toimitusmääriin.

Elintarvikealan koordinoitihanke Pohjois-Karjalassa 2010-2012

- Pohjois-Karjalan koulutuskuntayhtymä
- Pääkohderyhmänä ja hyödynsaajana ovat maakunnan elintarvikealan mikro- ja keskisuuret yritykset. Sen lisäksi elintarvikealaa läheisesti sivuavien matkailu-, hyvinvointi- ja luonnontuotealan yrittäjät ja toimijat, alasta kiinnostuneet, alalle aikovat ja alan yritystoimintaa suunnittelevat.
- Hankkeen tavoitteena on maakunnan elintarvikealan mikro- ja keskisuurten elintarvikealan yritysten toiminnan ja toimialan kehittäminen.

KALASTA POHJOIS-KARJALASSA

1.1.2008-31.12.2010

- ProAgria Pohjois-Karjala
- Tavoitteena on verkostomaisen yhteistyön ja toimialan yleinen kehittäminen sekä selvittää venäläisten ja eurooppalaisten kalastusmatkailuun vaikuttavia tekijöitä, joiden perusteella kehitetään uusia kalastuspalvelutuotepaketteja ja markkinointia. Osatavoitteena on lisätä tietotaitoa kalastusvälineiden valmistuksessa, käytössä, kalan käsittelyssä ja kalaruokien valmistuksessa.

Luonnontuotealan toimijoita Pohjois-Karjalassa (yrityshankkeita v.2007-14)

- Marja Carelia Oy ; pakastamo,
- Mantsin Makie; marja, marmeladit,
- Kontiomehu, marjat;
- Hermannin viinitila; luonnonmarjat lakka;
- Tomac Service: poimijoita Thaimaasta
- Nordic Koivu Oy; mahlatuotteet
- DallaValle, herkkutatti, sienet
- Luonnonturkisyhdistys
- Metsämesi ky, hunaja
- Aamu Usvan riistatila; villisika
- KeroSet oy; riistanlihan jalostus
- Luonnonturkisyhdistys; turkisten jalostus
- Koivikon Tukikodit; GreenCare

Maaseudun kehittäminen ohjelmakaudella 2014- 2020/ohjelmarakenne

1. Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelma
2. Pohjois-Karjalan maaseudun kehittämissuunnitelma
”Puhtaiden luonnonvarojen energinen maakunta”
3. Toimintaryhmien paikalliset kehittämisstrategiat:
  - ”Vasiten vastavirtaan!” / Vaara-Karjalan Leader ry
  - ” Väylä” / Joensuun seudun Leader-yhdistys ry
  - ” Rohkeasti eteenpäin” / Keski-Karjalan Jetina ry

Pohjois-Karjalan maaseudun kehittämissuunnitelma v.2014-2020;

Puhtaiden luonnonvarojen energinen maakunta

- Painopisteenä; Luonnonvarojen kestävä ja älykäs hyödyntäminen
- Tulevaisuuden vahvuusalue; luonnontuotteiden monipuolinen jatkojalostus, metsien moninaiskäyttö
- Kehittämiskohteita; luonnonvara-alan osaamisen tuotteistamista tuetaan, verkostoituminen, asiakaslähtöisyys, paikallista pienimuotoista elintarvikkeiden jatkojalostusta vahvistetaan, riista, kalatalous, metsäbiotalouden edistäminen, kokeilut, pilottihankkeet, demolaitokset, luonto- ja ympäristöpalvelujen edistäminen

Valtakunnalliset

koordinaatiohankkeet 2015:

1. Luomu
2. Lähiruoka
3. Luonnontuotteet
4. Green Care
5. Energiatehokkuus
6. Matkailu

Lisätietoja: <https://www.maaseutu.fi/fi/tuemme-naita/koordinaatio/Sivut/default.aspx>

Ohjelman toimeenpanoa

Materiaaleja ja ohjelmia

- Manner-Suomen maaseutuohjelma:
<https://www.maaseutu.fi/fi/maaseutuohjelma/Sivut/default.aspx>
- Puhtaiden luonnonvarojen energinen maakunta, Pohjois-Karjalan maaseudun kehittämissuunnitelma 2014-2020, www.maakaista.fi
- Leader-ryhmien strategiat www.maakaista.fi
- Mavin julkaisut ja oppaat www.maaseutu.fi
- Leaderista www.leadersuomi.fi

Aikatauluja

Maaseutuviraston eli Mavin tiedote 2.12..2015:

<http://www.mavi.fi/fi/tietoa-meista/tiedotteet/2013/Sivut/hanketukien-paatoksenteko-alkaa-tammikuussa.aspx>

Yritys- ja hanketukien haku avautui 11.5.2015

ELY-keskukset aloittavat maaseudun hanketukien päätöksenteon tammikuussa. Yritystukipäätösten teko ELY-keskuksissa alkaa joulukuun puolivälissä.

Tuensaajat saavat päätökset näiden tukien maksatuksista sekä varsinaiset maksut tileilleen vuonna 2016.

